

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 25 Lipca r. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Naywyższe Dyplomata.

(z Ruskiego Inwalida.)

z Bożey Łaski,

MY NIKOLAY PIERWSZY,

CESARZ i SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYX,

i t. d. i t. d. i t. d.

I.

NASZEMU Jenerał-Porucznikowi i Jenerał-Adjutantowi Sipiaginowi.

Przez niezmordowane a skuteczne trudy na urzędzie Wojennego Gubernatora Tyflijskiego, zupełnie WPan usprawiedliwił przeznaczenie, przez NAS WPanu dane. Stateczną czynnością, pieczołowitością i troskliwością przywiódłszy wszystkie wydziały powierzonych WPanu zarządów do najlepszego porządku, przy tylu nader ciężkich tych zatrudnieniach, umiałeś WPan w przeszłej wojnie Perskiej, okazać szczególniejszą trafność w użyciu umiejętnych rozrządzeń względem opatrzenia żywnością woysk działających Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego. W nagrodę tak pożytecznych prac WPana Naymiłościwiey mianujemy Go Kawalerem Orderu ś. *Alexandra Newskiego*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku WPanu CESARSKĄ NASZĄ łaską przychylni.

II.

Głównemu po Armii Medycznemu Inspektorowi, NASZEMU Radcy Taynemu Baronetowi Willje.

Na okazanie MONARSZEY dla WPana uprzejmości za długą i pożyteczną służbę WPana, i za wyborne urządzenie wydziału Medyczno-Woyskowego, a w szczególności za tak skuteczną pomoc, jaką okazujesz WPan i w teraźniejszej wojnie walecznym wojownikom NASZYM, na polu chwwały ranionym, Naymiłościwiey mianujemy WPana Kawalerem Orderu Świętego *Alexandra-Newskiego*, którego znaki przy tém przesyłając, zostajemy ku WPanu CESARSKĄ NASZĄ łaską przychylni.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:

NIKOLAY.

W obozie przy wsi Kurnaty
dnia 25 czerwca 1828 roku.

Odessa dnia 4 lipca.

(z Pszczóły Północney).

W przeszłą niedzielę, w rocznicę Wysokich Narodzin NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY, zaniezione były do Pana Boga modły, za zdrowie i wiek długi JĘY CESARSKIEY MOŚCI i całego NAYJAŚNIEYSZEGO DOMU. O godzinie 12tej południowej, wiele Dam i urzędników mieli szczęście stawić się przed NAYJAŚNIEYSZĄ PANIĄ. Wieczorem CESARZOWA JĘYMOŚĆ raczyła bytnością Swą udarować obchód wiejski, który był w domu Hrabiego *Woroncowa* za miastem.

— Przeszłego poniedziałku mocny wiatr południowy napędził tu chmurę szarańczy. Szybko rozszerzyła się ona po majątnościach, około *Odessy* położonych; ale mieszkańcy potrafili szybko wy-

gnać ztamtąd ten szkodliwy owad. Szarańcza poleciała ku morzu, gdzie zapewne zginie.

— D. 7 lipca. D. 3 t. m. przybył do portu naszego z *Anapy* jacht *Uciecha*. Otrzymano przezeń wiadomość, że flota, zostająca pod dowództwem admirała *Greiga*, wypłynęła ku zachodnim brzegom morza *Czarnego*. Na niej znajduje się brygada, która dobywała *Anapę*, pod dowództwem Jenerał-Adjutanta *Xięcia Menszikowa*.

Sankt-Petersburg, dnia 17 lipca.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ NAYWYŻEY rozkazać raczył: z okoliczności zgonu Arcy-*Xięcia Rudolfa*, Kardynała, Arcy-Biskupa Ołomunieckiego, włożyć u NAYJAŚNIEYSZEGO DWORU żałobę, na dwa tygodnie, ze zwyczajnemi podziałami, licząc od dnia 5go teraźniejszego lipca. (G. S. P.).

WIADOMOŚĆ OD WOYSKA DZIAŁAJĄCEGO. od dnia 2 lipca.

(z Ruskiego Inwalida.)

Przednia straż Jenerał-porucznika *Ridigera*, wyszedłszy z *Bazardzika* d. 27 czerwca pomknęła się w kierunku do *Kozłudzi*, do rzeczki *Uszenli*; tegoż dnia przodowe nasze poczty postrzegły oddział jazdy nieprzyjacielskiej, z 6ciu tysięcy koni złożony, który w d. 25 znajdował się pod *Bazardzikiem*; cofnął się on do *Kozłudzi* za pierwszém ukazaniem się *Kozaków* przodowych. D. 29 czerwca przednia straż nasza posunęła się do tego miasteczka i zajęła je; nieprzyjaciel zaś oddalił się drogami do *Szumli*, a częścią do *Prowod*. D. 30 przodowy nasz oddział, złożony z dwóch szwadronów półku *Alexandryjskiego* huzarów i przybyłego doń na zmianę jednego dywizyonu półku *Xięcia Oranii*, postrzegłszy przedpoczty nieprzyjacielskie, niezwłocznie uderzył na nie, odparł i ścigał do wioski *Jassitepe*, o 10 wiorst od *Kozłudzi*; lecz tam *Turcy*, otrzymawszy posiłek, rozpoczęli utarczkę, a tym czasem przemknąwszy się w wielkich siłach skrycie doliną, napadli natarczywie na prawe skrzydło huzarów przodowych, starając się ich odciąć; jednakże usiłowania ich były próżne: huzarowie cofnęli się ku głównym siłom przedniej straży, a wprędce pośpieszwszy półk *Achtyrski* huzarów z dwoma konnemi działami uderzył na *Turków* i do ucieczki ich przymusił. Z naszey strony raniono 4 oficerów, a zabito z niższych rang i raniono do 70; strata nieprzyjaciela, który był wystawiony na silne naparcie naszey jazdy i dział nie artylleryi, daleko jest większa. Wedle świadectwa jeńców, siła oddziału *Tureckiego*, który był w działaniu, wynosiła do 8miiu tysięcy.

Całą przednią straż Jenerał-porucznika *Ridigera*, tak piechocie, jako i jeździe, polecono dotychczas zostawać pod *Kozłudzi*, nie oddalając się za wioskę *Jassitepe*.

Dywizya 9ta piechoty ruszyła dzisiaj ztąd także do *Kozłudzi*; tamże wychodzi jutro Główna Kwatera CESARZA JEGOMOŚCI z ósmą dywizyą; za nią zaś pójdą eszelonami woyska 7go korpusu.

Wedle odebranych doniesień od Jenerała piechoty *Rota*, 6ty korpus, przeprawiwszy się przez *Dunay* pod *Hirsową*, ciągnie do *Sylstryi* przez *Rasewat*, gdzie d. 29 czerwca znajdowała się jego straż przednia.

Oddział wojsk naszych, zostający dla obserwowania Żurży, pod dowództwem Jenerał porucznika *Kornilowa*, d. 21 zeszłego czerwca, odparł, z zupełnym skutkiem silną przeciwko niemu wycieczkę, z tej twierdzy wymierzoną; jeszcze d. 20 Turcy przeprowadzili wiele jazdy z Ruszczuka, nazajutrz w liczbie 2 tysięcy jazdy, 4 tysięcy piechoty z 7 działami, atakowali oni ze wszystkich stron przed-pocztę, starając się ogarnąć skrzydłem sam nasz oddział; ale walecznym odporem batalionów półków *Ekaterynburskiego* i *Tobolskiego*, a szczególnie skutecznym działaniem artylleryi konnej, nieprzyjaciel zagniony został do ucieczki, i ścigany był od Kozaków i części półku *Kinburskiego* dragonów. Turcy w tej rozprawie utracili 80 ludzi w zabitych i zostawionych na miejscu, oprócz tego jeszcze wnieśli z sobą wielu zabitych i ranionych; z naszej zaś strony raniono do 10 ludzi, a stracono w zabitych i ranionych 20 koni.

Z obozu pod Bazardżikiem, od d. 2 lipca 1828.

(z Pszczóły Północnej).

Zaczące poruszenia nasze ciągle trwają. Opasanie *Warny* dokonywa się, Jenerał *Rot* ciągle posuwa się do *Sylstryi*, prawym brzegiem *Dunaju*.

W kierunku kolumn naszego środka Jenerał Porucznik *Ridiger* zajął *Kozłudzi* i oczyścił drogi do *Prawod* i *Jenibazaru*. Trzeciego dnia, między tém ostatniem miejscem a *Kozłudzi*, partya huzarów, wysłana przodem na rozpoznanie, była atakowaną od tłumu jazdy nieprzyjacielskiej, i zmuszoną ustąpić jej miejsca, dla tego, że Turcy byli w większej daleko liczbie; lecz po gorącej rozprawie, która nam kosztowała 60 ludzi w zabitych i ranionych, Turcy nawzajem byli atakowani, przez półk *Achtyrski* huzarów, który pośpieszył na odsiecz, i kartaczami z dwóch dział artylleryi konnej zostali pokonani i odparci. Przodowe nasze pocztę poszły za nimi, i znajdując się teraz u bram *Jenibazaru*.

Wczora, z okoliczności nayradośniejszego dnia *Narodzin* *Nayjaśniejszej Cesarzowej* *Alexandry* *Fedorowny*, zanoszone były przed namiotem Cesarza *Jegomości* uroczyste do Pana Boga modły z błaganiem *Naywyższego Dawcy* wszelkiego dobra, o długie lata i zdrowie *Jey Cesarzkiej Mości*.

Dnia jutrzejszego Cesarz *Jegomość*, opuściwszy okolice *Bazardżiku*, raczy z *Główną Swoją Kwaterą* udać się do *Kozłudzi*.

Z Humry, na granicy Tureckiej, dnia 14 czerwca.

(z Ruskiego Inwalida.)

Wiadomość o działającym Korpusie *Kaukaskim*.

Dla rozpoczęcia działań wojennych przeciwko Turcy *Azyatyckiej*, na miejsce zebrania się przeznaczono wieś *Humry*, leżącą w *Szuraheli* nad rzeką *Arpaczay*. Tu połączone zostały woyska Korpusu działającego, skoncentrowane wszystkie zapasy, urządzone transporta i przywiedziono do gotowości artyllerya burząca. Miejsce to, stanowiące osnowę działań wojennych, gdzie się urządził szpital i kwarantanna pograniczna, w ciągu wojny *Perskiej* doznawszy zupełnego zniszczenia, teraz w przeciągu dwóch tygodni, pod zawiadywaniem Jenerał-porucznika *Xięcia Wadbołskiego* obwarowane zostało murem z basztami, i zabezpieczone od najazdów nieprzyjacielskich. P Dowódzca Korpusu przybył tu d. 9 b. m., nazajutrz robiono próbę z poprawionemi działami burzącemi, które się okazały zupełnie przydatnemi do następnego użycia. D. 13 przybyła ostatnia kolumna wojsk, pod dowództwem Jenerał-Majora *Murawjewa*. Tegoż dnia odbyto próby robót minowych z ósmym batalionem pionierów, którzy należą do odpowiedzialności oczekiwaniu zwierzchności.

D. 14 na wyniosłości, leżącej niedaleko rzeki *Arpaczay*, cały Korpus działający o godzinie 6 zrana uszykowany był w ściśnionych kolumnach, dla zanieśienia modłów do Pana Boga, o błogosławienie następującego pochodu. Góra śnieżna *Ala-Hez* (popółsku: *Oko Opatrzności*) i święta góra *Ararat*, wierzchołkami swemi ocieniały tę religijną czynność. W czasie modłów, niższe ran-

gi ze wszystkich części wojsk, cisnęły się dokoła ołtarza z ofiarami; moc prawowiernej religii ożywiała każdego. Po pokropieniu szeregów wodą święconą, kolumny przeciągały przed Panem Dowódcą Korpusu. Porządek w półkach, które niedawno odbyły ciężką wojnę *Perską*, był naydoskonalszy: dwa miesiące odpoczynku nowe życie tym wojskom nadały. Artyllerya i jazda, które więcej niż inne ucierpiały, w nayświetniejszej ukazały się postaci. W liczbie zebranych wojsk dały się widzieć dwie nowe części, zwracające na siebie szczególniejszą uwagę: zbiorowy półk liniowy i dobrowolna *Tatarska* milicja z prowincyi: *Szirwańskiej* i *Szekińskiej*. Zręczność tych jeźdźców i dobór ich koni na zupełną pochwałę zasługują.

Wnet po ukończeniu defilowania, woyska przodowe, złożone z brygady *Kozaków Dońskich*, *Półkownika* *Siergiejewa*, ruszyły za *Arpaczay*; a za nimi poszły inne. Taki był pierwszy krok do działań wojennych.

(Dalszy ciąg wiadomości od Korpusu *Kaukaskiego* umieścimy w następującym Nrze.)

Tyflis d. 24 czerwca.

(z Ruskiego Inwalida.)

Obrona *rabusiów Kaukaskich*, *Anaps*, mocą oręża *Rossyjskiego* pokonana. W tej chwili odebrano wiadomość od Dowódcy wojskami na linii *Kaukaskiej* Jenerał-porucznika *Emanuela*, że twierdza ta d. 13 czerwca, przez woyska nasze zdobytą została. 5500 ludzi załogi, która się uporczywie broniła, liczną Artyllerya i wszystkie zapasy w twierdzy, dostały się zwycięzcom.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 28 lipca.

(z *Monitora Warszawskiego*).

Dnia 19 b. m. przybył do *Lwowa* Lord *Heytesbury*, Kr. Angielski poseł nadzwyczajny i pełnomocny Minister przy Dworze *Cesarzsko-Rossyjskim*.

— W darze od N. Pana, przysłany z *Petersburga* dla *Królewskiego uniwersytetu*, stoń niepospolitej wielkości, już stoi w gabinecie zoologicznym *Królewskiego warszawskiego uniwersytetu*, tak pięknie wypchany, iż niemal równie jak żywy, za wzór do rysunku posłużyć może.

— W zeszłym tygodniu na *Wiśle* pod *Płockiem* widziano już statek parowy. Zapewne wkrótce przypłynie pod *Warszawę*.

FRANCYA.

Paryż dnia 15 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Xiężna Berry przybyła dnia 11 b. m. do *Roselli*, a dnia 15 b. m. spodziewano się jej w *Blaye*.

Sprawa o wiadomym wniosku Pana *Labbey de Pompières* zdana będzie na początku przyszłego tygodnia w Izbie Deputowanych.

Tutejszy *Monitor* nie donosi o wypadkach w *Portugalii*, i rząd nasz nie ogłosił zamknięcia *Oporto*.

Dnia 12 b. m. zrana między godziną 6 i 7, w *Havre* śnieg padał. Razem z deszczem spadały płatki śniegu, które jednak prędko topniały.

— Dnia 16 —

W jednym z tutejszych dzienników czytamy, co następuje: „Jeżeli można dać wisrę rozchodzącym się pogłoskom, rząd francuzki ma objąć *Mahon* w posiadłość. Zdaje się rzeczą pewną, iż okręty francuzkie, które popłynęły do *Kadyxu*, przewiozą z tamtąd woysko do *Minorki*.”

— Xiądz *Pradt* wyda wkrótce pismo o obecnym stanie *Europy*.

— Dnia 19 —

Xiążę *San Carlos*, Poseł hiszpański przy dworze tutejszym, umarł d. 17 b. m. na spuchnięcie żyły pulsowej. Miał lat 65. Urodził się w *Limie*, stolicy *Peru*, gdzie oyciec jego znaczne dobra posiadał.

(Z Monitora Warszawskiego).

Minister spraw zagranicznych i poseł rosyjski przy naszym dworze wyprawili onegdaj depesze do posłów zebranych w Korfu.

— *Dziennik handlowy* pisze: „Powiadają, iż okręt *Tróyzqb*, jak wiadomo, zawinął teraz do Tuluonu, przywozi wiadomość: że Sułtan przyymuje wreszcie pośrednictwo Francji i Anglii, że już nawet wypłynął do Korfu jakiś pełnomocnik turecki na stambulskiej korwecie, pod eskortą francuskiej fregaty *Palimury*. — „Gdy *Tróyzqb* ukazał się przed Nawarynem, w dniu 13 czerwca, było to właśnie po widzeniu się admirała Codrington z Ibrahimem Baszą. — „Wysłany do Nawarynu dla zdjęcia planu bitwy, malarz Garneray, znajduje się na pokładzie *Tróyzębu*, z obrazem który ukończył na samym placu potyczki.

A U S T R Y A.

Wiedeń d. 16 lipca.

(z Monitora Warszawskiego.)

Cesarz i Cesarzowa Jmci, wraz z Najjaśniejszą Xiężną Parmeńską i Xiężną Saską Karoliną, przybyli w zeszłą środę z Baden do tutejszey stolicy, i przez dni dwa u nas zabawili.

Podczas tej bytności Monarchy, odbyło się pod jego prezydencyą, wielkie posiedzenie w radzie stanu, na którem miały być roztrząsane ważne okoliczności, dotyczące się polityki zagranicznej. Mówią tu powszechnie: iż wojsko cesarsko-królewskie ma być wzmocnione; że bataliony strzelców zostaną uzupełnione przez trzecią dywizyą; że konnica otrzyma po 25 koni więcej na szwadron; i że nawet liczba piechoty zostanie pomnożona.

— Xiążę Gustaw (syn byłego Króla szwedzkiego) powrócił do nas jako nowożeniec; dowiadujemy się iż tenże nie opuści służby austriackiej, lecz z młodą swą małżonką, Xiężniczką Maryanną Niderlandzką, ciągle mieszkać będzie w Wiedniu.

— Przedwczoraj przybył z Petersburga do tutejszey stolicy Hrabia de Zichy, cesarsko-austriacki poseł przy dworze rosyjskim, wraz z synem.

Lord Heytesbury wyjechał do głównej kwatery rosyjskiej. Kazał sobie być robić namiot na czas pobytu swego przy wojsku; lecz gdy się o tem dowiedział Cesarz Jmci, dał mu bardzo piękny namiot w upominku. Długi pobyt Lorda podczas przejazdu do głównej kwatery rosyjskiej, i jego rozmowy z Xięciem Metternich, dały powód do rozmaitych domysłów i wieści.

Z Bystrzycy siedmiogrodzkiej, 2 lipca.

Widzieliśmy już trzy małe oddziały tureckie, które, odparte przez wojsko rosyjskie, przechodziły przez Ziemię Siedmiogrodzką, pod konwojem. Pierwszy składał się ze 127 ludzi i 135 koni, drugi z 16 ludzi i 21 koni, a trzeci liczący 15 ludzi jeszcze u nas pozostaje; udają się one w pochód do Orsowy przez Żelazną Bramę. Wszyscy największy utrzymywali porządek. Wesoły jeden Turczyn, ponieważ, z wdzięcznej grzeczności, w niewinnej myśli, uściśkał przy pożegnaniu gospodynię, odebrał 60 razów w podeszwy, nim go władza miejscowa mogła wyrwać z rąk dowodzącego Beszli Agi.

— W Widdynie i jego okolicach dowodzi wszystkiemi wojskiem Derwisz-Basza.

— W czasie jednej z ostatnich wycieczek przedsięwziętych z Braiłow, zabrany został w niewolę rosyjską były francuski officer i kawaler Legii Honorowej z nazwiska *Anselmi*. Turcy bardzo żałują jego straty.

A N G L I A.

Londyn dnia 14 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

List pewnego officera na okręcie *Azya* pisany z Korfu, donosi, iż Pan Codrington otrzymał d. 22 czerwca list odwołujący go. Miał wrócić na okręcie *Warspite* do Anglii.

— Dnia 18 —

Xiążę Klarencyi przybył niespodziewanie o-

negday z *Portsmouth* do tutejszey stolicy. Miał właśnie popłynąć z *Portsmouth* na bacie Królewskim do *Torbay*, gdy otrzymał listy od Xiążęcia *Wellingtona*: poczem spiesznie udał się do Londynu. Dowiedziawszy się Xiążę *Wellington* o przybyciu jego, wyprawił natychmiast gońca do Króla Jmci, bawiącego w *Windsor*. Dziś rano przybył Xiążę *Wellington* do wydziału admiralicy i blisko przez godzinę naradzał się z Xiążęciem Klarencyi. W tymże czasie podano Xiążęciu Klarencyi listy od dowódcy okrętów naszych pod *Oporto*.

N I E M C Y.

Od brzegow Menu dnia 18 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Lord Gower w podróży z Londynu przejeżdżał d. 16 b. m. z orszakiem przez *Kolonję*, udając się do głównej kwatery N. Cesarza Jmci Rossyjskiego.

N I D E R L A N D Y.

Bruxella dnia 16 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Pan *Reinhold*, Poseł nasz przy rządzie Szwajcarskim, podał mu następujące propozycje. Zaciąg do pułków Szwajcarskich będących w służbie Niderlandzkiej ustanie od dnia 1 października; pułki te zostaną rozpuszczone w grudniu 1829 r.; oficerowie będą mogli wejść do wojska Niderlandzkiego, a otrzymujący uwolnienie pobierać będą połowę żołdu, dopóki nie upłynie czas kapitulacji w roku 1839.

Słychać o bliskim przybyciu Xiążęcia *Wellingtona*, do stałego ładu.

P O R T U G A L I A.

Lizbona dnia 1 lipca.

(Z Monitora Warszawskiego.)

W sobotę, dnia 28, rada stanu zgromadziła się w celu odebrania akt i petycyi od trzech stanów, a dnia 30, po nowem zebraniu się ministrów, następujące tu postanowienie przesłano do każdego ze trzech stanów:

Postanowienie Króla Don Miguela I.

Po dojrzałem roztrząśnięciu ważnego przedmiotu, który mi przełożyły trzy Stany Królestwa (duchowieństwo, szlachta i lud) na seym zebrane, w trzech osobnych przedstawionych przez siebie notach, gdzie uznając mnie, podług brzmienia zasadniczych praw monarchii, za powołanego do dzwiania herła tych królestw, upraszają ażebym przyjął tytuł ich Króla i Pana, spadły na mnie po śmierci mego Pana i Ojca, którego niech Bóg w swej chwale utrzymuje; po rozważeniu także z mego strony, jak wiele na tem zależy, aby owe zasadnicze prawa monarchii, na których stoi tron portugalski, ściśle we wszystkim były uskuteczniane; podobało mi się z tych przyczyn, skłonić się do pomienionych zdań trzech stanów: że zaś wypada dać poznać wszystkim zasady, na których się wspierają powyższe akta, a dać poznać nie tylko dzisiaj lecz i w przyszłość, uważam za dobre, aby, podobnie jak na kortezach w roku 1641, wydano akt z wyjaśnieniem powodów, podpisany przez wszystkie razem i każdy w szczególności z trzech stanów. Dan w pałacu Ajuda, dnia 30 czerwca 1828 r. Z podpisem Króla.

G A L I C Y A I L O D O M E R Y A.

Lwów dnia 25 lipca.

(z Monitora Warszawskiego.)

— W dniu 21 b. m. wyjechał ztąd do Jass Lord Heytesbury, Królew. angielski nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister na cesarsko-rosyjskim dworze.

T U R C Y A.

Stambuł d. 25 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Blisko od 10 dni jak odebrano tu wiadomość o przeysciu wojska Cesarsko-Rossyjskiego przez *Dunaj*, uskuteczniłem d. 8 b. m. pod *Isakczą*, wi-

(*)

dać w tutejszej stolicy większą czynność w uzbrajaniach wojennych. Dotąd jeszcze nie słyhać o rzeczywistém pospolitém ruszeniu wszystkich Muzułmanów, o wystawieniu Sandszaki-Szerifu czyli świętey chorągwi, o wyruszeniu Wielkiego Wezyra lub Seraskiera *Chosrewa* Baszy, przedsięwzięte a-toli niektóre środki uważać można za przysposobienia do tego, co wyżej powiedziano. W wilią święta Kurbanu-Beiramu (dnia 22 b. m.) przesłano Imanom meczetów do ogłoszenia firman, przypominający Muzułmanom, iż nadszedł czas uczynienia zadosyć wezwaniu rządu względem wzięcia oręża, i że wszyscy Muzułmani, mający lat od 12 do 60 powinni się urządzić na rozmaite oddziały i w towarzystwie Imana swojego okręgu udać się do Eski-Seray, pałacu Seraskiera *Chosrewa* Baszy, gdzie rozpozna się ich zdadność i inne przymioty, a uznani za zdadnych do wojny, ćwiczyć się będą w mustrze. Ta jednak milicya obywatelska jest raczej przeznaczona do utrzymania spokojności i porządku w stolicy podczas niebytności wojską regularnego, niż do wyścia w pole.

Były Kiaja-Bey (Minister spraw wewnętrznych) *Ahmed-Chelussi-Effendi* został mianowany Intendentem namiotów obozowych, Dżebedszy Basza (naczelnik kowalów arsenałowych) *Emin-Effendi*, dowódcą milicyi na brzegu Rumelli, a Mukata-Nasiri (Intendent rocznych dzierżaw) *Essaad-Effendi*, Defterdarem (Ministrem przychodów); Selichdar W. Wezyra *Mahmud Emin Aga*, otrzymał stopień Baszy o dwóch buńczukach i został przydany do pomocy Seraskierowi *Hussein* Baszy w obozie pod Szumlą, a Gubernator Czynreński *Essaad* Basza, otrzymał rozkaz udania się tam, jak nayspieszniej z kontyngensem swoim. *Halet Bei*, brat *Benderli Ali* Baszy został wyniesiony na stopień Baszy o dwóch buńczukach i przydany do pomocy Gubernatorowi *Widdynu*, a *Jussuf* Basza w *Lamakoff* mianowany dowódcą w *Warnie*.

Trwają ciągle przechody wojsk, przewożenie milicyi przybywającej z Azji mniejszej, oraz posyłanie artylleryi i potrzeb wojennych do miejsca teatru wojny. Między *Fanaraki*, (przy uściu Bosforu w morze Czarne a stolicą, wystawiono linią telegrafów dla przesyłania spieszenie wiadomości o wszelkich poruszeniach okrętów wojennych nieprzyjacielskich, których kilka krąży już w bliskości Bosforu: wzmocniono znacznie załogi w bateriach i warownych zamkach po obu brzegach cieśniny morskiej, i postawiono kilka Korpusów wojska nad brzegiem morza czarnego aż ku *Warnie*. U Muftego odprawiają się częste zgromadzenia rady, na które pospolicie wzywany bywa dawniejszy Czausz Basza *Husni-Bei*, który z Reis-Effendym i Kiaja Bejem tworzy pewny rodzaj rady nieustającej.

Baron *Hübsch*, Poseł duński miał dnia 16go b. m. pierwsze posłuchanie u W. Wezyra. Nie wyznaczono jeszcze dnia, w którym mieć będzie posłuchanie u W. Sułtana. Jak Baron *Hübsch*, tak też Pan *Castillo*, sprawujący dotąd interessa Hiszpańskie, z powodu zawarcia układu względem wolnej żeglugi na morzu czarném, otrzymał mianowanie na Posła i razem krzyż Kommandorski orderu Karola VI.

— Dnia 27 —

Słyhać, iż Posłowie Austriacki, Pruski i Niderlandzki, po ogłoszeniu manifestu Tureckiego postanowili wstrzymać się od dalszych upomnień Porty.

Wielki Wezyr ma dziś lub jutro wyjechać do *Adryanopola*; wszelako nie zatknęto jeszcze buńczuków przed pałacem jego.

Posłowie Europejscy nie mają tu dokładnych wiadomości o wypadkach nad *Dunajem*, a gdy się o nie u Reis-Effendego zapytywali, otrzymali ogólną odpowiedź, iż Rosyianie przeszli *Dunaj* pod *Isakezą*.

Wiadomość o powstaniu w Baszostwie *Erzerum* potwierdza się, i jest tém ważniejszą, iż właśnie owe strony były siedliskiem szukających schronienia Janczarów.

— Dnia 26 —

Na wyspie *Scio* wymieniono kilkaset jeńców wojennych Greckich za Tureckich. Admirał Grecki *Miaulis* tak dalece ścigał dwie korwety Tureckie, iż niedaleko przylądka *Baba* wpadły na mieliznę. Admirał *Codrington* został odwołany, a inny dowódca na miejsce jego mianowany.

Dnia 7 b. m. pożar w *Smyrnie* wielką zrzadził szkodę.

Wiadomości z Azji są bardzo smutne dla Turków. Słyhać, iż Janczarowie jawnie powsta-li w *Erzerum*.

Od granic tureckich 5 lipca.

Żegluga przez B sfor została d 13 czerwca otwarta, dla wszystkich okrętów płynących, tak z ładunkiem, jako też bez ładunku; te więc, które hyły opatrzone firmanami udały się niezwłocznie na Czarne morze, a na Kapitanów ich nie włożono obowiązku, aby część ładunku zbożowego odstąpili rządowi, jak dawniej czyniono.

Pewny podróżny, przejeżdżając przez *Floren-cyę*, po kilkoletnim pobycie w Egipcie, donosił, iż Basza Egipski ma blisko 10,000 wojska dobrze ćwiczonego, którem po większej części dowodzą officerowie Europejscy, mianowicie Francuzi i Włosi. Nie wiadząo dokładnie w *Alexandryi* co w obecnych okolicznościach Basza przedsięwzięmie; lecz powszechnie mniemano, iż ile możliwości starać się będzie okazywać niedeterminacyą. Zupełna niepodległość zdaje się być istotnie celem, do którego dąży, i który spodziewa się osiągnąć.

— Dnia 7 —

Admirałowie *Rigny* i *Heyden* znajdowali się d. 5 z. m. w *Poros*, gdzie krótko zabawiwszy, udali się pierwszy do *Korfu*, a drugi do *Samos*.

Potwierdza się wiadomość, iż Hrabia *Capodistrias* wyszedłszy spisek między Grekami, kazał uwięzić *Kolokotroniego*.

KONCERT JPANA REUTTA z WILNA.

Nitawa dnia 20 czerwca.

Ten prawdziwie biegły na skrzypcach artysta, bardzo zadziwiającem sposobem przytomnych słuchaczów pełnem ducha muzycznego i precyzy graniem ucieszył. Wyborne i czysta exekucya, łatwość z jaką największe pokonał trudności, nadały mu prawo do imienia artysty pierwszego rzędu. W następnych sztukach, które w dniu 15 t. m. w jego przejeździe do St. Petersburga grane były, mieliśmy ukontentowanie zadziwiać się nad zręcznością tego śmiałego artysty jako to:

Koncert *Baillota* dzieło 25.

Waracye *Maysedera* dzieło 40 Panu *Poganini* poświęcone.

Rondo alla *Pollaca* *Lipińskiego* dzieło 10.

Prawdziwie doskonały wybór, który każdemu Wirtuozie na tym instrumencie podaje sposobność, do okazania swojego talentu w całej świetności, i Pan Reutt pełnem sztuki i energicznem graniem najwyższe oczekiwania zaspokoili.

(Allg. Kurlän. Amts u. Intellig. Blatt.)

Pozwolono drukować. — Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.